

Dnešní svět, to je také časté cestování – za prací, za obchodem, za odpočinkem. Mapy jsou proto vyhledávanými pomocníky, a pokud mají elektronickou podobu, je jejich využití mnohem efektivnější.

Cestovat je tak snadné

Pokud se rozhodnete (nebo za vás rozhodnou jiní) cestovat na určené místo, musíte vyřešit řadu obvyklých problémů, aby se cesta mohla nejen uskutečnit, ale proběhla také za co nejlepších podmínek. Budete-li cestovat automobilem (autobusem, motocyklem apod.), je nutno naplánovat vhodnou trasu. Její volbu ovlivňuje řada skutečností, jako např. použití dálnic (cesta bývá obvykle rychlejší, ale často delší a dražší), profil a nosnosti mostů (v případě nadměrného nebo těžkého nákladu), nutnost projet v rámci jedné cesty více místy (známý dopravní problém optimalizace trasy), časový plán cesty (zejména nutnost střídání řidičů nebo dodržování povinných odpočinků), provoz celních přechodů (časový i věcný) atd.

Programů, které pomáhají řešit problém nalezení automobilového spojení mezi dvěma nebo více místy (při respektování různé šíře dalších podmínek), je i na našem malém softwarovém trhu několik a o některých jsme informovali i v Chipu. Do této třídy produktů patří i programy pražské firmy TRANIS (transportní informační systémy), která nabízí verze programu Kilometrovník pro Českou republiku a Slovensko a pro Evropu (i když v tomto případě je Evropa trochu větší, než se učí ve škole). Stručně vám přiblížíme možnosti "evropské" verze programu. Jeho instalace i provoz jsou podmíněny hardwarovým klíčem. To částečně omezuje jeho využití na přenosných počítačích v případě, že si chcete elektronickou mapu vozit na cestách s sebou, což se vzhledem k jejím vlastnostem jistě vyplatí.

Někteří uživatelé mohou produktu vytýkat, že nepoužívá perfektní "mapové" pozadí, ale jen schematické znázornění mapy. Pro většinu uživatelů je ale toto řešení dostačující, a naopak uvítají ostatní přednosti Kilometrovníku. K nim řadíme především ty skutečnosti, že vyhledávání tras je velmi rychlé (a proto program nepotřebuje ke svému provozu ani výkonný počítač a po instalaci nepotřebuje ani CD-ROM mechaniku – je však vázán na připojení HW klíče) a na pevném disku program zabere pouze 25 MB prostoru.

Co se "uvnitř" programu Kilometrovník – Evropa skrývá? Především to je 49 500 míst (obcí) téměř padesáti států (nejen klasické Evropy, ale také řady asijských zemí bývalého Sovětského svazu), která spojuje 75 tisíc úseků silnic. Kromě toho jsou mezi parametry údaje o 700 hraničních přechodech, 250 trajektech, 50 tunelech a mostech. Pro jednotlivé státy je možno definovat výši diet pro výpočet cestovních náhrad, směnné kurzy, limity PHM, poplatky za použití silnic, dálnic, mostů, tunelů apod. Do svého vozového parku si můžete zapsat vozidla, která charakterizuje nejen jejich název (typ), ale také provozní parametry (spotřeba, objem nádrže, rezerva, spotřeba, typ paliva a registrované poplatky). Pro správný výpočet údajů itineráře lze také využít podmínek AETR (dohody o práci osádek vozidel v mezinárodní silniční dopravě). Aktualizace tohoto množství údajů je prováděna trvale, a proto bude v dohledné době řešena cestou internetu.

Zejména pro profesionální dopravce je výhodné vybírat potřebná dopravní spojení s ohledem na aktuální stav průjezdnosti hraničních přechodů, některých silničních úseků (např. uzavření poškozeného tunelu v Rakousku) a podobně. Všechny aktuální parametry lze do programu snadno navolit a vyhledávací algoritmus je při sestavování vhodné trasy (nejkratší, nejrychlejší, provozně nejpříjemnější) vezme v úvahu. Průjezd některými státy lze přímo zakázat, průjezd vybranými hraničními přechody, tunely a dalšími místy lze "blokovat" nastavením doby čekání na 9999 hodin (a tím je při zvažování trasy vyřadit z možných řešení). Program umožňuje také plánovat využívání trajektů a rolů (kombinované přepravy silnice – železnice). Prostě nalezení vhodného dopravního spojení i s uvážením velkého množství variant nastavení parametrů je okamžité.

Produkt je určen zejména dopravcům, kteří často jezdí mezi různými místy a státy. K jeho výhodám (zejména proti konkurenčním produktům) patří rychlost vyhledávání tras a velké množství parametrů, které mají na vyhledávání trasy a výpočet itineráře vliv. Produkt si rozhodně zaslouží vaši pozornost.

Milan Pola

PS: Poslední novinkou určenou především běžné automobilové veřejnosti je LITE verze programu Kilometrovník ČR a SR pro osobní automobily. Za cenu 770 Kč tak máte možnost snadno zjistit optimální automobilové spojení mezi libovolnými obcemi (včetně tranzitních průjezdů) v České a Slovenské republice.

Best Czech Multimedia '98

Na počátku letošního roku vyhlásilo sdružení Best Czech Multimedia první ročník soutěže o nejlepší tuzemské multimediální dílo za rok 1998. Nad soutěží převzal osobní záštitu ministr kultury ČR Pavel Dostál. Mediálními partnery soutěže bylo vydavatelství Vogel Publishing, zastoupené časopisem Chip, a časopis Lobby.

Nejlepší multimediální díla za rok 1998

Do prvního ročníku soutěže bylo přihláшено pro všechny čtyři vypsane kategorie (Prezentační tvorba, Vzdělávací tvorba, Informační tvorba a Umělecko-zábavná tvorba) celkem 31 děl 20 tvůrců. Kvalitu přihlášených titulů posuzovala odborná porota, složená ze zástupců médií, odborných i podnikatelských kruhů.

V rámci slavnostního večera, který se konal 23. června 1999 v internetové kavárně Cybeteria v Praze, byla oceněna původní multimediální díla nejlepších českých tvůrců a byli vyhlášeni vítězové a nositelé titulu Best Czech Multimedia '98.

Oceněná díla (v závorce přihlašovatel):

Československá obchodní banka, a. s. (První multimediální) – v kategorii Prezentační tvorba;

All-stars in English in Action (LANGMaster) – v kategorii Vzdělávací tvorba;

Česká literatura od roku 1945 (Infinity Media) – v kategorii Informační tvorba;

Broučci (Multimedia ART) – v kategorii Umělecko-zábavná tvorba.

Hodnotitelská komise udělila ještě dvě další ocenění:

Zvláštní cenu poroty získal produkt **Lexikon českého filmu** (Agentura Modré stránky);

Zvláštní cenu za avantgardní dílo získal produkt **Tango Ropotamo – Pražský výběr** (Avantgarde Factory).

V rámci slavnostního večera odměnil Svaz českých počítačových a multimediálních umělců jedno z děl přihlášených do soutěže BCM – **Lexikon ohrožených druhů strašidel I a II** (Zebra systems) – Cenou Emila Radoka.

Podrobnější informace a krátkou ukázkou oceněných titulů najdete na Chip CD.

Sdružení BCM vyhlásilo druhý ročník soutěže o Cenu BCM za nejlepší české multimediální dílo 1999 a v této souvislosti i mimořádné téma o Zvláštní cenu "Česká republika na prahu třetího tisíciletí". Podrobnosti nového ročníku budou vyhlášeny v rámci mezinárodního veletrhu Invex Computer Brno.

Na shledanou při druhém ročníku soutěže.

Milan Pola

Novinky stříbrných disků

New English Digest – Princ William

EPA, Dr. LANG group, Praha, 299 Kč

CD dvouměsíčník pro středně pokročilé a pokročilé příznivce angličtiny. Umožňuje lépe rozumět - mluvené angličtině (lze přehrávat i v audiopřehrávači). Stěžejní článek je věnován princ Williamovi. K ověření získaných vědomostí slouží jazykové kvízy a cvičení. Titul je doplněn poznámkami pro učitele. Na CD najdete také první pokračování interaktivního kurzu angličtiny edice LANGMaster – The Stranger a seznam desítek jazykových škol a kurzů.

Heuréka

LEDA, Voznice, 1180 Kč

Třetí aktualizace České multimediální encyklopedie (tentokrát pod novým názvem Heuréka) přináší více než 46 tisíc hesel ze všech hlavních oborů lidského poznání, tři tisíce ilustrací (nelze je ale zobrazovat samostatně) a 15 videosekvencí. Prohlížení vybraných hesel lze "automatizovat" pomocí funkce Pochod. Při zadávání dotazu pro fulltextový "motor" programu lze využívat hvězdičkovou konvenci, funkce Vyhledání výročí byla rozšířena o možnost vyhledávání osob.

Hrady, zámky a tvrze v Čechách a na Moravě

Omega software, Roudnice nad Labem

Poskytl: CD-ROM Centrum, Praha, 510 Kč

Nová verze encyklopedie našich kulturních památek přináší příjemnější prostředí i řadu nových informací. Na CD-ROM najdete stručné informace o více než pěti stech známých i dávno už zapomenutých místech, která patří do naší historie. Informace jsou doplněny nejen dobovými texty, ale především 1100 fotografiemi a kresbami současného i historického vzhladu objektů. Nechybí ani seznam adres několika stovek webových stránek s touto tematikou.

Zak's WORDGAMES

EPA, Dr. LANG group, Praha, 1490 Kč

"Učení hrou" v provedení multimediální výukové angličtiny pro začátečníky a mírně pokročilé. Už ti nejmenší školáčky se tak snadno a hlavně nevědomky naučí dvě tisícovky anglických slovíček. Postupně musí vyřešit 24 her ve třech úrovních obtížnosti. Pokud se jim je podaří zvládnout, poskládají starověké "kolo poznání" a zachrání tak Zakovu planetu Zalphon. Součástí CD je příručka pro rodiče s náměty, jak tuto hru optimálně využít při výuce.

Architekt

Obec architektů, Praha, 490 Kč

Architekt je nezávislý čtrnáctideník architektů. Elektronickou verzi tří ročníků 1996 – 97 – 1998 můžete nalézt na dvou CD-ROM. Obsah jednotlivých čísel časopisů je zpracován ve formátu PDF, a proto jsou k dispozici nejen všechny textové, ale také obrazové informace (zejména pro architektky tak potřebné). Pro rychlejší orientaci jsou k dispozici také rejstříky jednotlivých ročníků a adresáře firem a institucí se vztahem k oboru.

